

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

N^o

24.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 25-го Марта — 1834 — Wilno. Piątek. 25go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 10-го Марта.

Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сенату, 2-го Марта, Предсѣдатель Виленской Палаты Уголовнаго Суда, Надворный Совѣтникъ *Жадовскій* и Гродненскій Губернскій Уголовныхъ дѣлъ Стряпчій, Титулярный Совѣтникъ *Керменскій*, согласно представленію Виленскаго Военнаго Губернатора и Гродненскаго, Минскаго и Бѣлостокскаго Генераль-Губернатора, Всемилостивѣйше пожалованы: первый въ Коллежскіе Совѣтники, а послѣдній въ Коллежскіе Ассессоры, на основаніи повелѣнія Его Императорскаго Величества, объявленнаго Генераль-Губернатору Министромъ Юстиціи 19 Марта 1832 года. (Спб. В.)

Высочайшими Приказами: Февраля 16-го дня, 1834 года. Назначаются. По Артиллеріи: Кавказской Гренадерской Артиллерійской бригады Штабсъ-Капитанъ *Журавскій*, Командиромъ Легкой N° 3-го роты 22-й Артиллерійской бригады.

Опредѣляются въ службу. По Пѣхотѣ: Уволенный изъ Поручиковъ бывшаго 7-го Егерскаго полка Штабсъ-Капитаномъ, *Романовскій*, въ 44-й Егерскій полкъ, прежнимъ Поручичьимъ чиномъ.

Февраля 17-го дня, 1834 года. Переводятся. По Пѣхотѣ: Великолукскаго Егерскаго полка Прапорщики: *Солтанъ* 2-й и *Подвысоцкій*, въ Ревельскій Егерскій полкъ.

Увольняются въ отпускъ. По Пѣхотѣ: Состоящій при Главнокомандующемъ Дѣйствующею Арміею по особымъ порученіямъ, Свиты Его Императорскаго Величества Генераль-Маіоръ *Окуневъ*, за границу, на десять мѣсяцевъ. Отъ службы. За ранамъ: Шлиссельбургскаго Егерскаго полка Маіоръ *Подольскій*, Подполковникомъ, съ мундиромъ и пенсіономъ полнаго жалованья.

Февраля 18-го дня, 1834 года. Производятся по ваканціи. По Пѣхотѣ: Нарвскаго Егерскаго полка: изъ Подпоручиковъ въ Поручики, *Лисовскій* и *Войскій* 2-й, изъ Прапорщиковъ въ Поручики: *Плескачевскій*, *Ковалевскій*, *Юревичъ* 2-й, *Юревичъ* 3-й и *Бутынский*. Капорскаго Егерскаго полка Поручикъ Баронъ *Бильскій* въ Штабсъ-Капитаны. Подпоручикъ *Чижъ* 1-й, въ Поручики. Изъ Прапорщиковъ въ Поручики: *Корженевитъ*, *Абрамовитъ*, *Мушницкій* и Баронъ фонъ-*Бильскій*. Пѣхотнаго Принца Вильгельма Прусскаго полка: Поручикъ *Смогоржевскій* въ Штабсъ-Капитаны. Изъ Прапорщиковъ въ Подпоручики: *Зилинскій*, *Леоновичъ*, *Гайкевичъ*, *Шасткевичъ*, *Плаксовскій*, *Шилковитъ*, *Короткевичъ*, *Лукашевичъ*, *Прушановскій*, *Папроцкій*. Пѣхотнаго Принца Карла Прусскаго полка: изъ Поручиковъ въ Штабсъ-Капитаны: *Волонцевитъ*, *Самовскій* и *Войцеховитъ*. Изъ Подпоручиковъ въ Поручики: *Романовскій*, *Зеленскій*. Изъ Прапорщиковъ въ Подпоручики: *Козляковскій*, *Гостицкій* 2-й, *Пасекскій*, *Кравковскій* 2-й, *Бугинскій*, *Клежковскій* 1-й, *Моравскій*, *Корсакъ* и *Странковскій*. Ревельскаго Егерскаго полка: изъ Подпоручиковъ въ Поручики: *Мар-*

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, 10 Marca.

Презъ Найвысшій Указъ до Рządzącego Сенату pod dniem 2 Marca, Prezydent Wileńskiej Izby Sądu Kryminalnego, Radzca Dworu *Żadowski* i Grodzieński Gubernialny Spraw Kryminalnych Strapczy, Radzca Honorowy *Kermeński*, zgodnie z przedstawieniem Wileńskiego Wojennego Gubernatora, a Grodzieńskiego, Mińskiego i Białostockiego Jenerał-Gubernatora, Najmilszściwiew wyniesieni: pierwszy na Radzcę Kollegialnego, a ostatni na Assessora Kollegialnego, na osnowie Rozkazu Jego Cesarskiej Mości, objawionego Jenerał-Gubernatorowi przez Ministra Sprawiedliwości 19 Marca 1832 roku. (G. S. P.)

Презъ Найвысше Rozkazy dzienne: z dnia 16 lutego 1834 roku. Naznaczają się: W Artylleryi: Kaukaskiej Grenadyerskiej Artylleryyskiej brygady Sztabsk-Kapitan *Żorawski*, Dowódcą Lekkiej N. 3go kompanii 22giey Artylleryyskiej Brygady.

Przyymują się do służby. W Piechocie: Uwolniony z Poruczników byłego 7go półku strzelców pieszych Sztabsk-Kapitanem, *Romanowski*, do 44go półku strzelców pieszych, w uprzedniej randze Porucznika.

Dnia 17 Lutego, 1834 roku. Przeprowadzają się. W Piechocie: Wielikoluckiego półku strzelców pieszych Chorążowie: *Soltan* 2gi i *Podwysocki*, do Rewelskiego półku strzelców pieszych.

Uwolniają się. Na urlop. W Piechocie: Zostający przy Głównodowodzącym Armią Działającą do szczególnych poleceń, Orszakowi Jego Cesarskiej Mości Jenerał-Major *Okuniew*, za granicę na dziesięć miesięcy. Od służby: Z przyczyny ran: Szlisselburskiego półku strzelców pieszych Major *Podolski*, Podpółkownikiem, z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia.

Dnia 18 Lutego 1834 roku. Postępują na wakanse. W Piechocie: Narwskiego półku strzelców pieszych: z Podporuczników na Poruczników: *Lisowski* i *Wocki* 2gi. Z Chorążych na Podporuczników: *Pleskaczewski*, *Kowalewski*, *Jurewicz* 2gi, *Jurewicz* 3ci, i *Butyński*. Kaporskiego półku strzelców pieszych: Porucznik Baron *Bilski* na Sztabsk-Kapitana. Podporucznik *Czyż* 1szy na Porucznika. Z Chorążych na Podporuczników: *Korzeniewicz*, *Abramowicz*, *Musnicki* i Baron von *Bilski*. Piechotnego Xięcia Wilhelma Pruskiego półku: Porucznik *Smogorzewski* na Sztabsk-Kapitana. Z Chorążych na Podporuczników: *Ziliński*, *Leonowicz*, *Haykiewicz*, *Szastkiewicz*, *Płakowski*, *Szymkowicz*, *Korotkiewicz*, *Łukaszewicz*, *Pruszanowski*, *Pa-procki*. Piechotnego Xięcia Karola Pruskiego półku: z Poruczników na Sztabsk-Kapitanów: *Wołoncewicz*, *Samowski* i *Woyciechowicz*. Z Podporuczników na Poruczników: *Romanowski*, *Zieleński*. Z Chorążych na Podporuczników: *Kozlakowski*, *Gościcki* 2gi, *Pajewski*, *Kleczkowski* 2gi, *Buczyński*, *Kleczkowski* 1szy, *Morawski*, *Korsak* i *Strokowski*. Rewelskiego półku strzelców pieszych: Z Podporuczników na Poruczników: *Marchilewicz*, *Woytkiewicz*, *Łaszkiwicz*, *Kornitowicz* i *Kunce-*

Хилевизъ, Войткевизъ, Лашкевизъ, Корниловизъ и Кунцевизъ. Изъ Прапорщиковъ въ Подпоручики: *Духовецкій, Зубковский 1-й, Зубковский 2-й, Суходольскій 1-й, Ясинскій, Мержинскій, Суходольскій 2-й, и Подбиленца 2-й,* Естляндскаго Егерскаго полка. Изъ Подпоручиковъ въ Поручики: *Хлюпицкій, Ровальскій, Петрусевизъ, Лепинскій и Сельвистровизъ.* Изъ Прапорщиковъ въ Подпоручики: *Шилковизъ 2-й, Шилковизъ 1-й, Вольскій, Покемпиновизъ, Орловскій, Карвовскій и Суицинскій,* Староингерманландскаго Пѣхотнаго полка. Изъ Подпоручиковъ въ Поручики: *Козакевичъ, Стаминскій, Барановскій и Цешинскій.* Изъ Прапорщиковъ въ Подпоручики: *Мозалевскій, Свенцицкій, Нармацкій, Высоцкій, Одорскій, Залескій и Вызковский.* Новоингерманландскаго Пѣхотнаго полка: изъ Штабсъ-Капитановъ въ Капитаны, *Шульговскій, Лапицкій, и Полоневизъ.* Изъ Подпоручиковъ въ Поручики: состоящій въ должности Плацъ-Адъютанта въ г. Кіевѣ, *Карпинскій 1-й,* съ утвержденіемъ въ сей должности, *Быковский;* состоящій въ должности Плацъ-Адъютанта въ г. Бѣлостокѣ, *Карпинскій 2-й,* съ утвержденіемъ въ сей должности; и *Ульзицкій.* Изъ Прапорщиковъ въ Подпоручики: *Яковичскій, Янцевизъ, Малевизъ, Багковскій, Издебскій, Пашкевизъ 2-й и Марцинкевизъ.* Егерскаго Фельдмаршала Князя Кутузова Смоленскаго полка: изъ Поручиковъ въ Штабсъ-Капитаны: *Станевизъ и Будзко.* Изъ Подпоручиковъ въ Поручики *Литинскій 2-й, Галицкій, Рудзскій и Каминскій.* Изъ Прапорщиковъ въ Подпоручики: *Цытовизъ, Литинскій 3-й, Терпеловскій, Сокульскій, Дыневскій, Шилкевизъ и Естко.* Великолуцкаго Егерскаго полка: Изъ Поручиковъ въ Штабсъ-Капитаны: *Яновизъ и Липскій 1-й.* Изъ Подпоручиковъ въ Поручики: *Леоновизъ и Русецкій 1-й.* (Р. И.)

— 21-го Февраля 1834 года. *Увольняются въ отпуск.* По Пѣхотѣ, Командиръ 3-й бригады 22-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Маіоръ *Вакульской,* на четыре мѣсяца, съ состояніемъ по Арміи. *Отъ службы за ранами:* Азовскаго Пѣхотнаго полка Поручикъ *Заржицкій.* По Кавалеріи, Состоящій по Кавалеріи Корнетъ *Рудковскій,* Поручикомъ съ мундиромъ и пенсіономъ полного жалованья.

— Марта 5 дня 1834 года. Производятся въ Прапорщики. По Пѣхотѣ. Пѣхотныхъ полковъ: Бѣлостокскаго, изъ Портупей-Прапорщиковъ *Жадкевизъ,* и Модлинскаго, изъ Подпрапорщиковъ *Ивановскій.*

Увольняются отъ службы. По домашнимъ обстоятельствамъ: По Пѣхотѣ: Сѣвскаго Пѣхотнаго полка Поручикъ *Рыдзевскій,* Штабсъ-Капитаномъ. По Артиллеріи, 6-й Артиллерійской бригады Подпоручикъ *Стодольскій 2-й,* Поручикомъ.

Марта 6 дня. *Увольняются отъ службы.* За болѣзнію. По Пѣхотѣ: Егерскихъ полковъ: Алексопольскаго Подпоручикъ *Вишневскій,* Поручикомъ; Кременчугскаго Поручикъ *Засимовизъ,* Штабсъ-Капитаномъ. (Р. И.)

Высочайшій Указъ, данный Правительствующему Сенату. (въ С. Петербургѣ):

Января 24-го числа. „Съ самаго присоединенія Бессарабской Области къ Россіи, улучшеніе состоянія тамошнихъ свободныхъ земледѣльцевъ или Царанъ обращало на себя особенное вниманіе Правительства. Неопредѣлительность обязанностей и отношеній сихъ поселянъ къ владѣльцамъ земель, на коихъ они водворились, подавала не рѣдко поводъ къ обоюднымъ жалобамъ, прерѣканіямъ и безпокойствамъ. Давы положить сему конецъ, Мы признали полезнымъ установить взаимныя отношенія владѣльцевъ земель и Царанъ на взаимныхъ добровольныхъ ихъ соглашеніяхъ, и на семъ основаніи поручали Новороссійскому и Бессарабскому Генераль-Губернатору начертать приличное положеніе.

Проектъ сего Положенія, Генераль-Губернаторомъ составленный и заключающій въ себя притомъ образованіе сельскаго управленія Царанъ, къ мѣстнымъ обстоятельствамъ приспособленное, по соображеніи онаго въ Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ и въ Государственномъ Совѣтѣ, Мы утвердили нынѣ, и въ слѣдствіе того Повелѣваемъ Правительствующему Сенату: препровождаемое присемъ Положеніе о Царанѣхъ Бессарабской Области привести въ надлежащее исполненіе.“

ПОЛОЖЕНІЕ

О Царанѣхъ или свободныхъ земледѣльцахъ Бессарабской Области.

ГЛАВА I.

О взаимныхъ отношеніяхъ владѣльцевъ земель и Царанъ.

§ 1.

По истеченіи двухъ лѣтъ съ изданія сего Положенія, и можно не позже 23 Апрѣля 1836 года, вла-

вичъ. Z Chorążych na Podporuczników: *Duchowiecki, Zubkowski 1szy, Zubkowski 2gi, Suchodolski 1szy, Jasiński, Mierzyński, Suchodolski 2gi, i Podbięta 2gi.* Estlandzkiego półku strzelców pieszych. Z Podporuczników na Poruczników: *Chłopiński, Rogalski, Petruszewicz, Lepiński i Sylwestrowicz.* Z Chorążych na Podporuczników: *Szymkowicz 2gi, Szymkowicz 1szy, Wolski, Pokempinowicz, Orłowski, Karwowski, Szczyński.* Staroingermanlandzkiego piechotnego półku. Z Podporuczników na Poruczników: *Kozakiewicz, Staliński, Baranowski i Cieszyński.* Z Chorążych na Podporuczników: *Mozalewski, Święcicki, Narmacki, Wysocki, Odorski, Zaleski i Byczkowski.* Nowoingermanlandzkiego piechotnego półku: ze Sztabś-Kapitanów na Kapitanów, *Szulgowski, Łapicki i Połoniewicz.* Z Podporuczników na Poruczników: zostający w obowiązku Plac-Adjutanta w Kijowie *Karpiński 1szy,* z utwierdzeniem w tymże obowiązku, *Bykowski,* zostający w obowiązku Plac-Adjutanta w Białymstoku *Karpiński 2gi,* z utwierdzeniem w tymże obowiązku; i *Ulczycki* z Chorążych na Podporuczników. *Jakowicki, Jancewicz, Malewicz, Baczkowski, Izdebski, Paszkiewicz 2gi i Marcinkiewicz.* Strzeleckiego Feldmarszałka Xięcia Kutuzowa-Smołenckiego półku: Z Poruczników na Sztabś-Kapitanów *Staniewicz i Budzko.* Z Podporuczników na Poruczników *Lityński 2gi, Halicki, Rudzki i Kamiński.* Z Chorążych na Podporuczników: *Cytowicz, Lityński 3ci, Terpietowski, Sokulski, Dyniewski, Szymkiewicz i Estko.* Wielkołuцького półku strzelców pieszych. Z Poruczników na Sztabś-Kapitanów: *Janowicz, i Lipski 1szy.* Z Podporuczników na Poruczników: *Leonowicz i Rusiecki 1szy.*

— Dnia 21 Lutego 1834 roku. *Uwalniają się. Naurlop. W Piechocie.* Dowódzca 3ciej brygady 22giej dywizyi Piechoty, Jenerał-Major. *Wakulski* na cztery miesiące, i ma liczyć się w Armii. *Od służby. Z przyczyny ran.* Azowskiego piechotnego półku Porucznik *Zarzycki.* *W Jezdzie.* Liczący się w Jezdzie Kornet *Rutkowski* Porucznikiem z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia.

— Dnia 5 marca 1834 roku. *Postępują na Chorążych. W Piechocie.* Piechotnych półków: Białostockiego z Podchorążych. *Żadkiewicz,* i *Modlińskiego* z Podoficerów *Iwanowski.*

Uwalniają się. Od służby. Dla domowych interesów: W Piechocie. Siewskiego Piechotnego półku Porucznik *Rydzewski* Sztabś-Kapitanem. *W Artylleryi* 6tey brygady Artylleryyskiej Podporucznik *Stodolski 2gi* Porucznikiem.

— Z dnia 6 Marca. *Uwalniają się od służby. Z przyczyny choroby. W Piechocie.* Jegierskich półków: *Alexopolskiego:* Porucznik *Wiszniewski,* Porucznikiem; *Krzemieńczuckiego* Porucznik *Zasimowicz* Sztabś-Kapitanem. (R. I.)

Naywyższy Ukaz wydany do Rządzącego Senatowi. (w St. Petersburgu.)

Dnia 24 Stycznia. Od chwili przyłączenia obwodu Bessarabskiego do Rosyji, ulepszenie stanu tamiecznych wolnych rolników czyli Caran zwracało na siebie szczególną uwagę Rządu. Nieoznaczenie obowiązków i stosunków tych włościan względem właścicieli ziem, na których oni zamieszkali, było nie raz przyczyną obu stronem do skarg, narzekan i niespokojności. Aby położyć koniec temu, Uznaliśmy pożytecznem ustanowić wzajemne stosunki właścicieli ziem i Caran na wzajemnych dobrowolnych ich umowach i na tej zasadzie poruczaliśmy Noworossyjskiemu i Bessarabskiemu Jenerał Gubernatorowi ułożyć stosowne postanowienie.

Projekt tego Postanowienia, przez Jenerał-Gubernatora ułożony i zawierający w sobie przy tém organizacyi wiejskiego zarządu Caran, do miejscowych okoliczności zastosowane, po rozważeniu go w Ministerium Spraw Wewnętrznych i w Radzie Państwa, Zatwierdziliśmy teraz, i na skutek tego Rozkazujemy Rządzącemu Senatowi: przesyłające się przy niniejszym Postanowienie o Caranach obwodu Bessarabskiego przeprowadzić do należytego wypełnienia.

U S T A W A

O CARANACH CZYLI WOLNYCH ROLNIKACH OBWODU Bessarabskiego.

R O Z D Z I A Ł I.

O wzajemnych stosunkach właścicieli ziemi i Caran.

§ 1.

Po upłynieniu dwóch lat od wydania tej Ustawy, i jeśli można nie daley jak od dnia 23 Kwietnia 1836

дѣльцы земель Бессарабской Области обязаны съ живущими на оныхъ Царанами и впредъ поселяющимися заключать добровольныя письменныя условія о тѣхъ повинностяхъ, кои должны отправлять Царане за пользованіе ихъ землями.

§ 2.

Условія сїи могутъ быть заключаемы срокомъ отъ 3-хъ до 20-ти лѣтъ.

§ 3.

Въ условіяхъ надлежитъ означать подробно и съ точностію:

а) Какое пространство земли и какія сверхъ того еще угодья и выгоды предоставляются Царанамъ.
б) Взаимныя обязанности Царанъ за отведенныя имъ отъ земледѣльцевъ земли, угодья и другія выгоды.

в) Срокъ дѣйствія постановленнаго добровольно условія или договора.

§ 4.

Обязанности Царанъ къ владѣльцамъ могутъ состоять или въ опредѣленномъ, но обоюдному согласію ихъ, денежномъ платежѣ, или во взносѣ части земледѣльческихъ и иныхъ произведеній, или же въ опредѣленныхъ дняхъ работы на владѣльца, или наконецъ въ опредѣленныхъ также съ надлежащею точностію особенныхъ урокахъ работъ сихъ.

§ 5.

Въ условіи постановляется особою статьею: владѣлецъ ли земли, или живущіе на оной Царане должны наблюдать за цѣлостію лѣса и учреждать надлежащую для сего стражу; могутъ ли Царане брать въ ономъ хворостъ и валежникъ и дѣлать порубки для собственнаго домашняго обихода.

§ 6.

Когда кто либо изъ Царанъ, или же цѣлое оныхъ общество, пожелаютъ на землѣ, по условію въ пользованіе ихъ отданной, устроить какое либо хозяйственное заведеніе, равно садъ и т. п., о коемъ въ общемъ ихъ условіи съ владѣльцемъ земли не было упомянуто, то должны дѣлать съ нимъ особое о томъ соглашеніе и условіе. Въ семъ соглашеніи опредѣляется съ точностію, какое полагается устроить заведеніе, на чей счетъ оно будетъ содержимо, а въ случаѣ нужды исправляемо, должны ли получаемые съ него доходы принадлежать однимъ употребляющимъ его Царанамъ, или же часть оныхъ отдается владѣльцу земли, наконецъ, сколько времени оно имѣть существовать въ семъ видѣ и, по истеченіи назначаемаго срока, за кѣмъ останется.

§ 7.

Распивочная продажа вина въ селеніи принадлежитъ одному владѣльцу земли, но Царане могутъ пріобрѣтать право производить оную также по добровольному соглашенію съ владѣльцемъ, заключая о семъ особое на срочное время условіе или договоръ.

§ 8.

Не воспрещается заключать, по взаимному согласію, условія съ Царанами, живущими уже на владѣльческихъ земляхъ, и прежде срока, въ 1-мъ § сего Положенія опредѣленнаго; но при новомъ поселеніи вообще, со дня республикованія сего Положенія, никто изъ владѣльцевъ не можетъ принять къ себѣ Царана, не заключивъ съ нимъ вышепомянутаго условія.

§ 9.

Съ Царанами, живущими на земляхъ Кишиневской Архіерейской Каседры, условія должны быть заключены по истеченіи срока нынѣшнему посессионному ихъ содержанію.

§ 10.

Всѣ условія должны быть являемы для засвидѣтельствованія въ Узднѣ Судѣ. Они имѣютъ всю силу, общими законами договорамъ присвоенную. За точнымъ съ обѣихъ сторонъ исполненіемъ оныхъ наблюдаютъ Уздныя Предводители Дворянства и Земская Полиція.

§ 11.

Царане, живущіе на земляхъ частныхъ владѣльцевъ и земляхъ духовнаго вѣдомства, могутъ свободно, по прошествіи срока заключенныхъ ими условій, или же и прежде, если владѣлецъ на сѣ согласенъ, переходить на земли другихъ владѣльцевъ, равномѣрно заключая съ ними условія на основаніи установленныхъ въ семъ Положеніи правилъ. Они могутъ переходить и на свои собственныя, если таковыя имѣютъ или пріобрѣтутъ; но на земли казенныя ни въ какомъ случаѣ не принимаются.

§ 12.

Переходя съ земель одного владѣльца на другія, Царане могутъ взять съ собою свой скотъ, собственныя земледѣльческія орудія и все свое движимое имущество; но дома, на землѣ владѣльца построенныя, если не было о семъ постановлено осо-

року владѣтели земъ Обводу Бессарабскаго obowiązани бѣдѣ з миеzkajacyми на нихъ Caranami, i poźniey osiadajacyми zawieracъ добrowolne на piśmie umowy wzgledemъ tychъ повинноci, jakie powinny odbywacъ Caranie за uzywanie ichъ gruntów.

§ 2.

Umowy te mogą bycъ zawierane на termin od latъ 3ch до 20tu.

§ 3.

W umowachъ nalezy oznaczacъ szczegółowie i z dokładnošcią.

a) Jaką przestrzeñ ziemi i jakie prócz tego dogodnošci i korzyšci dają się Caranomъ.

b) Wzajemne obowiązki Caranъ за wydzielone imъ przezъ włascicieli ziemi, dogodnošci i inne korzyšci.

c) Terminъ mocy zawartej добrowolnie umowy lubъ ugody.

§ 4.

Obowiązki Caranъ wzgledemъ włascicieli mogą zawieracъ się albo w oznaczonej, wedle obustronnej ichъ ugody, pieniężnej opłacie, lubъ we wnoszeniu części rolniczychъ i innychъ plodów, lubъ teź w robocie w oznaczonychъ dniachъ dla własciciela, lubъ nakoniecъ w oznaczonychъ także z należytą dokładnošcią osobnychъ terminachъ tychъ robót.

§ 5.

W umowie opisuje się osobnymъ artykułemъ: czy własciciel ziemi czyli teź mieszkajacy на niej Caranie, mają pilnowacъ całošci lasu i ustanawiacъ stosowną do tego strażъ: czy mogą Caranie bracъ w nimъ chróst i porwały, i miecъ prawo wrębu dla własnej domowej potrzeby.

§ 6.

Jeżeli który zъ Caranъ, lubъ cała ichъ gromada, będzie chciała на ziemi, wedle umowy на uzytekъ imъ oddanej, urzadzicъ jakie gospodarcze zaprowadzenie, równie сад i t. p., o którymъ w ogólnej ichъ umowie z włascicielemъ ziemi nie wspomniano, tedy powinni z nimъ robicъ osobną на то ugode i umowe. W tey ugodzie wymienia się ze šciłošcią, jakie zamiaremъ jestъ urzadzicъ zaprowadzenie, czyimъ kosztemъ będzie się ona utrzymywacъ, a w razie potrzeby naprawiacъ, czy otrzymywany zъ niego dochodъ ma nalezeć do samychъ uzywajacychъ go Caranъ, czy teź częśćъ jego oddaje się włascicielowi ziemi, nakoniecъ, przezъ jaki przeciągъ czasu ma ono trwacъ w tymъ kształcie, i po upływie naznaczonego terminu, przy kimъ pozostanie.

§ 7.

Wyszynkъ wódki we wsi nalezy do samego własciciela ziemi, Caranie jednakъ mogą nabywacъ prawo utrzymywania go także за добrowolną ugode z włascicielemъ, zawierajacъ о то osobną на pewny terminъ umowe lubъ ugode.

§ 8.

Nie zabrania się zawieracъ за wzajemną zgodą umowъ z Caranami, mieszkajacyми jużъ на gruntachъ włascicieli, i przedъ terminemъ, w § 1szymъ tey ustawy oznaczonymъ; leczъ przy nowemъ osiadaniu w ogólnošci od dnia opublikowania tey ustawy, niktъ z włascicieli nie może przyjacъ do siebie Carana, nie zawarwszy zъ nimъ wyżej pomienionej umowy.

§ 9.

Z Caranami, mieszkajacyми на ziemiachъ Kiszyniewskiej Arcy-Biskupiej Katedry, warunki powinny bycъ zawarte по upływie terminu teraźniejszej poseszynej ichъ dzierzawy.

§ 10.

Wszystkie warunki powinny bycъ jawione dla poświadczenia w Sądzie Powiatowymъ. Mają one całą mocъ ogólnymi prawami umowomъ udzieloną. За акуратnemъ z obu stronъ wypełnieniemъ оnychъ postrzegają Powiatowi Marszałkowie i Ziemskie Policye.

§ 11.

Caranie, mieszkajacy на ziemiachъ prywatnychъ włascicieli i ziemiachъ władzy duchownej, mogą swobodnie, по upływie terminu zawartychъ przezъ nichъ umów, lubъ teź i przedtѣmъ, jeżeli własciciel на то się zgadza, przechodzicъ на ziemi innychъ włascicieli, równie zawierajacъ zъ nimi warunki на zasadzie wydanychъ w tey Ustawie prawideł. Mogą oni przechodzicъ i на swoje własne, jeżeli takowe mają lubъ nabędą; leczъ на ziemi skarbowe w żadnymъ razie nie przyymują się.

§ 12.

Przechodzacъ zъ ziemi jednego własciciela на inne, Caranie mogą zabracъ zъ sobą swe bydło, własne rolnicze narzędzia, i cały swój ruchomy majątekъ; leczъ domy, на ziemi własciciela zbudowane, jeżeli о témъ nie uczyniono osobnej umowy, pozostają przy włascicielachъ,

баго условія, остаются за владѣльцами, а виноградные и фруктовые сады, донныя самими Царанами разведенные, буде также не было о нихъ особыхъ условій, предоставляется имъ продать, однако же безъ права на землю, буде токмо помѣщикъ не пожелаетъ оставить ихъ за собою по оцѣнкѣ, при посредствѣ Земскаго Суда произведенной.

§ 13.

Царане, остающіеся на земляхъ владѣльческихъ безъ письменнаго условія до истеченія срока, въ 1-й статьѣ сего Положенія опредѣленнаго, удерживая въ пользованіи своемъ прежнее количество оныхъ, обязаны отбывать за сѣе владѣльцу повинности, сообразно древнимъ Молдавскимъ узаконеніямъ, т. е. работая на него 12-ть дней въ году отъ восхожденія до заката солнца, съ надлежащимъ отдыхомъ въ полдень, подъ надзоромъ помѣщика и при наблюденіи сельской Полиціи, притомъ отдавая владѣльцу десятину всѣхъ произведеній земли, отъ него отведенной, участвуя въ охраненіи цѣлости принадлежащаго владѣльцу лѣса, если имѣютъ дозволеніе брать изъ онаго хворостъ и валежникъ, или дѣлать порубки для собственнаго домашняго обихода, и производя нужныя починки плотинъ и гатей, на пользу общую устроенныхъ.

§ 14.

Царанамъ, живущимъ нынѣ на владѣльческихъ земляхъ, объявить, что имъ не воспрещается и прежде истеченія срока, симъ положеніемъ опредѣленнаго, заключать письменныя съ владѣльцами условія на правилахъ, выше сего изложенныхъ. (*Продолженіе впереди*).

Отставной Штабсъ-Капитанъ Папковъ вошелъ въ Министерство Внутреннихъ Дѣлъ съ просьбою, въ коей, изъясняя предположеніе свое завести, по тракту отъ Санктпетербурга до Москвы и обратно, особенные экипажи, подъ названіемъ *сидѣбкзъ*, для доставленія небогатымъ людямъ способовъ покойнаго переезда изъ одной столицы въ другую за самую умеренную плату, просилъ о выдачѣ ему насѣе привилегіи.

Сѣе заведеніе предполагается Папковымъ на слѣдующемъ основаніи:

- 1) Сидѣйки запрягаются въ одну лошадь, для пяти человекъ, изъ коихъ трое будутъ занимать мѣста въ кибиткѣ, а двое на передкѣ съ навѣсомъ.
- 2) Экипажи сѣи, слѣдую днемъ и ночью шагомъ, будутъ совершать въ каждыя сутки по 108 верстъ, полагая на станцію въ 27 верстъ, и по часу для отдохновенія пассажировъ.
- 3) Весь переездъ раздѣлится на 27 станцій, или постоянныхъ дворовъ.
- 4) Экипажи ежедневно выходятъ изъ обѣихъ столицъ два раза въ день, въ 6 и 8 часовъ утра, и приходить до мѣста въ шесть съ половиною сутокъ.
- 5) Въ Санктпетербургѣ и Москвѣ учреждаются Конторы для пріема и записыванія въ книгу паспортовъ, засвидѣтельствованныхъ Полиціею.
- 6) Цѣна за переездъ полагается въ кибиткѣ по 17, а въ оной по 12 рублей ассигнаціями за каждое мѣсто.
- 7) По всей дорогѣ принимаются пассажиры, явившіе свои паспорта, если найдутся мѣста незанятые съ платою той же суммы.
- 8) Всякій пассажиръ имѣетъ право взять съ собою 20 фунтовъ поклажи, а за лишнее платить по 2 руб. съ пуда.
- 9) Для безостановочнаго слѣдованія сего экипажа имѣется на каждой станціи извѣстное число лошадей и столько же ямщиковъ.

По разсмотрѣніи предположенія сего въ Совѣтѣ Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, представлено было въ Комитетъ Гг. Министровъ о дозволеніи Штабсъ-Капитану Папкову учредить предполагаемые имъ экипажи для переезда изъ С. Петербурга въ Москву и обратно на томъ основаніи, какъ сѣе первоначально дозволено было учредителямъ дилижансовъ.

По положенію о семъ Комитета Гг. Министровъ, состоявшемся 17 и 31 Октября 1833 года, Государь Императоръ Высочайше повелѣтъ соизволилъ: дозволить Папкову завести между столицами означенные экипажи на изъясненномъ въ прошеніи его основаніи, и, какъ учредителямъ первоначальныхъ дилижансовъ выдана была привилегія на 10 лѣтъ, то выдать таковую и Папкову, съ тѣмъ: 1-е) чтобы назначенные для сихъ экипажей лошади были употребляемы единственно для возки оныхъ; 2-е) чтобы тѣ пристанища, гдѣ будутъ находиться лошади, не назывались станціями, и 3-е) чтобы въ отношеніи къ проезжающимъ въ сихъ экипажахъ, паспортамъ ихъ и проч., соблюдаемы были всѣ существующія донныя и впредь издаваемые узаконе-

винныя за сѣе и сады owocowe, dotąd przez samych Caran zaprowadzone, jeżeli także nie było o nich osobnych warunkow, dozwała się im sprzedać, jednak bez prawa na ziemię, jeżeli wszakże obywatel nie zechce zostawić ich przy sobie wedle otaxowania, za pośrednictwem Sądu Ziemskiego zrobionego.

§ 13.

Caranie, zostający na ziemiach właścicieli bez umowy na piśmie do upłynienia terminu w artykule 1szym tej Ustawy oznaczonego, używając uprzednią jej ilość, obowiązani są odbywać za to właścicielowi powinności, stosownie do starodawnych praw Mołdawskich, to jest: pracując na niego 12 dni w roku od wschodu do zachodu słońca, z należyтым odpoczynkiem w południe, pod dozorem obywatela i pod okiem wiejskiej Policji, oddając przytém właścicielowi dziesięcinę ze wszystkich płodow ziemi, przezeń wydzieloney, przykładając się do utrzymania w całości należącego do właściciela lasu, jeżeli mają pozwolenie brać z niego chróst i pował, lub rąbać na własną domową potrzebę i uskuteczniając potrzebne naprawy tam i grobli, dla ogólnej korzyści zrobionych.

§ 14.

Caranom, mieszkającym teraz na właścicielskich gruntach, ogłosić, że się im nie zabrania i przed upłynieniem terminu, tą ustawą naznaczonę, zawierać z właścicielami umowy na piśmie wedle prawideł, wyżej tu wyrażonych. (*Dalszy ciąg nastąpi*).

Odstawny Sztabs-Kapitan Papkow wszedł do Ministerjum Spraw Wewnętrznych z prośbą, w której, wyjaśniając swój zamiar zaprowadzenia na trasie z Sankt-Petersburga do Moskwy i wzajemnie, osobnych powozów pod nazwaniem *siedziatek*, dla podania uboższym ludziom sposobu spokojnego przejechania z jednej stolicy do drugiej za nuypomierniejszą cenę, prosił o wydanie mu na to przywileju.

Zaprowadzenie to zamierza utrzymywać Papkow na zasadach następujących:

- 1) Do siedziatek zaprzęga się jeden koń dla pięciu osób, z których trzy będą zajmować miejsce w kibitce, dwie zaś na przedzie pod nakryciem.
- 2) Te powozy, idąc krokiem dniem i nocą odbywać będą na każdą dobę po 100 wiorst, zakładając na stacyą wiorst 27, a godzinę na odpoczynek passażerów.
- 3) Cała droga rozdzieloną będzie na 27 stacyy, czyli austeryy.
- 4) Powozy codziennie wychodzą z obu stolic dwa razy, o 6tej i o 8mej z rana, przychodzą zaś na miejsce w sześć i pół doby.
- 5) W Sankt-Petersburgu i Moskwie ustanawiają się Kantory dla przyjmowania i zapisywania do księgi pasportów, poświadczonych przez Policję.
- 6) Cena za przejazd stanowi się w kibitce po 17, zewnątrz zaś niey 12 rubli assygnacyami, za każde miejsce.
- 7) Na całej drodze przyymują się passażerowie, którzy okażą swe pasporta, jeżeli będą niezajęte miejsce z opłatą teyże summy.
- 8) Każdy passażer ma prawo wziąć z sobą 20 funtow ciężaru, za wyżej nad tę ilość płaci po 2 ruble od puda.
- 9) Dla nieprzerwanego chodu tego powozu będzie na każdej stacyi pewna liczba koni i tyleż woznic.

Po rozważeniu tego projektu w Radzie Ministerjum Spraw Wewnętrznych, przedstawiano do Komitetu PP. Ministrów o dozwole nie Sztabs-Kapitanowi Papkowu zaprowadzić projektowane przezeń powozy dla przejazdu z Sankt-Petersburga do Moskwy i wzajemnie na teyże zasadzie, jakto uprzednio dozwolono zaprowadzającym dyliżanse.

Wedle postanowienia o tém Komitetu PP. Ministrów, które nastąpiło dnia 17 i 31 Października 1833 roku NAYJAŚNIEYSZY CESARZ NAYWYŻEY rozkazać raczył: dozwoić Papkowu zaprowadzić między stolicami pomienione powozy na wyłożonej w jego prośbie zasadzie, i, jak pierwotnym zaprowadzicielem dyliżansów wydany był przywilej na lat 10, wydać takiż przywilej Papkowu, z tém zastrzeżeniem: 1) ażeby pomienione do tych powozów konie były jedynie używane dla ich wożenia; 2) ażeby te stanowiska, gdzie będą znajdować się konie, nie nazywały się stacyami, i 3) ażeby co do przejeżdżających w tych powozach, ich pasportów i t. d. zachowywane były wszystkie istniejące dotąd i późniey wyszść mogące postanowienia, odnoszące się do Policji. Zgodnie z takowym NAYWYŻSZYM JEL-

ния, до Полиции относящаяся. Согласно таковому Высочайшему Государя Императора повелѣнію, Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, 10-го Января 1834 года выдалъ привилегію отставному Штабъ-Капитану Папкову на учрежденіе предполагаемыхъ имъ экипажей на выше означенномъ положеніи. (Сбв. В.)

„23-го числа минувшаго Февраля мѣсяца прибылъ въ городъ Яссы, возвращающійся изъ С. Петербурга въ Константинополь, Чрезвычайный Посолъ Оттоманской Порты, Муширь-Ахмедъ-Паша. При въѣздѣ въ Молдавію и по прибытіи въ Яссы, онъ былъ принятъ Молдавскимъ Правительствомъ со всеми почестями, приличными званію представителя Высочайшаго Обладателя сего края. — Россійское Временное Управленіе, съ своей стороны, также не упустило ничего, дабы почтить въ немъ лице, пользующееся довѣренностію Высочайшаго Союзника Государя Императора. По прибытіи въ назначенный для него въ городъ домъ, Посолъ былъ приветствуемъ Членами Молдавскаго Правительственнаго Совѣта, и принялъ посѣщеніе Г. Вице-Предсѣдателя Молдавіи, Генераль-Майора *Мирковица*. Утромъ слѣдующаго дня представлялись ему высшее Духовенство и Бояре. — Принявъ затѣмъ ординарцевъ отъ Русскихъ войскъ и отъ Молдавской Земской Стражи, Муширь-Ахмедъ-Паша посѣтилъ Г. Полномочнаго Предсѣдателя Княжества и Командующаго 6-мъ пѣхотнымъ Корпусомъ Генераль-Адъютанта Киселева, который и съ своей стороны не замедлил потомъ сдѣлать ему посѣщеніе. Въ тотъ же день Посолъ присутствовалъ на данномъ ему отъ города обѣдѣ. — Въ продолженіе стола Г. Полномочный Предсѣдатель предложилъ гостю Его Султанскому Величеству, а Муширь-Ахмедъ-Паша Государю Императору: оба были приняты съ чувствомъ живѣйшаго удовольствія. 25-го числа данъ былъ городомъ блестящій балъ. — Посолъ присутствовалъ на ономъ съ своею свитою, и принялъ участіе въ танцахъ. — Роскошный ужинъ заключилъ балъ въ третьемъ часу утра. 26-го Посолъ угощаемъ былъ обѣдннымъ столомъ у Г. Полномочнаго Предсѣдателя; а 27-го у Молдавскаго Митрополита. Сверхъ того, онъ неоднократно присутствовалъ на частныхъ вечернихъ собраніяхъ. Пребываніе Турецкаго Посла въ Яссахъ замѣчательно по многимъ отношеніямъ. Появленіе въ лице Турецкаго Пашы, человека, обладающаго Европейскою вѣжливостію, и обнаруживающаго умъ здравый и образованный, есть событіе, дѣйствительно способное привлечь общее вниманіе. Тщательно вникая во вновь введенныя учрежденія, отдавая должную хвалу онымъ, особенно отличному образованію Земской Стражи, которую онъ имѣлъ случай видѣть неоднократно, — представитель Султана былъ въ состояніи лично удостовѣриться, въ какой мѣрѣ дѣйствія Временнаго Россійскаго Управленія утвердили благосостояніе края полезными внутренними учрежденіями, основанными на соблюденіи общихъ и частныхъ выгодъ Молдавскаго народа, и сообразными съ долгомъ его преданности закону Правительству. 1-го Марта Муширь-Ахмедъ-Паша, проводя часть утра у Г. Полномочнаго Предсѣдателя, отправился прямо отъ него въ дальнѣйшій путь къ городу Бухаресту.“ (Сбв. Пг.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 20-го Марта.

Е. К. В. Принцъ Нидерландскій *Фридерикъ* выѣхалъ съ достойною супругою и дочерью своею обратно въ Гагу. (Gaz. Codz.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 7-го Марта.

Герцогъ Суссекскій етрадаетъ глазами; оба глаза его покрылись тонкою кожей, и Врачи полагаютъ, что необходимо будетъ нужно сдѣлать операцію; впрочемъ надѣются, что Герцогъ не лишится зрѣнія.

— Въ Нижнемъ Парламентѣ произошелъ въ среду споръ между Гг. Станлеемъ и Галкомбомъ, въ слѣдствіе коего на слѣдующій день былъ назначенъ поединокъ, но онъ устранился стараніями Адмирала Сира Джона Бинга и Капитана Дундаса.

— Инженеръ Г. Тельфортъ подалъ Парламенту донесеніе о найденномъ имъ удобномъ средствѣ снабжать столицу водою: для приведенія въ исполненіе сего проекта, потребно 800,000 фунт. стерл. (Сбв. Пг.)

14-го Марта.

Вчера Графъ *Грей* окончилъ 70-й годъ жизни своей; по сему случаю былъ блестящій балъ у его супруги.

— *Morning-Post* упоминаетъ о намѣреніи слонить Голландію, дабы она присоединилась къ Союзу, или Германскому или по крайней мѣрѣ къ Прусскому Таможенному.

го Цесарскіей Мошці розказемъ, Р. Minister Spraw Wewnętrznych, dnia 10 Stycznia 1834 roku wydał przywilej odstawnemu Sztab-Kapitanowi Papkowi na zaprowadzenie projektowanych przezeń powozów na wyżej wyłożoney zasadzie. (G. S. P.)

Дня 23 прешлего Lutego przybył do miasta Jass powracający z St. Petersburga do Konstantynopola Poseł Nadzwyczajny Porty Ottomańskiej Musziri-Achmet-Pasza. Na wjeździe do Mołdawii i po przybyciu do Jass, przyjmowany był przez Rząd Mołdawski ze wszystkimi okazami uszanowania, właściwemi dostojestwu Reprezentanta Wysokiego Władcy tego kraju. — Rossyjski Rząd tymczasowy, ze swojej strony, także nie zaniechał niczego, dla uczczenia w nim osoby, mającej ufnosć Wysokiego Sprzymierzenia Najjaśniejszego Cesarza Jegomości. Po przybyciu do przygotowanego dla siebie w mieście domu, Poseł był powitany przez Członków Mołdawskiej Rady Rządzącej, i przyjął odwiedzenie P. Vice-Prezydenta Mołdawii, Jenerał-Majora *Mirkowicza*. Zrana dnia następnego przedstawiali się jemu wyższe Duchowieństwo i Bójarowie. — Przyjawszy potem Ordynansów wojsk Rossyjskich i Mołdawskiej Ziemskiej Straży, Musziri-Achmed-Pasza odwiedził P. Pełnomocnego Prezydenta Xięstw i Dowodzącego 6tym Korpusem piechoty Jenerała-Adjutanta *Kisielewa*, który też ze swojej strony nie zaniebdał potem uczynić mu odwiedzenia. W tymże dniu Poseł znajdował się na danym dlań przez miasto obiedzie. — W czasie stołu P. Pełnomocny Prezydent wniósł toast Jego Sułtańskiej Mošci, a Musziri-Achmed-Pasza Cesarza Jegomości: oba były przyjęte z uczuciem najwyższego zadowolenia — 25go dany był przez miasto świetny bal. Poseł znajdował się na nim ze swoim orszakiem, i był uczestnikiem tańców. Przepyszna wiecznerza zakończyła bal o godzinie trzeciej zrana. 26 Poseł był na obiedzie u P. Pełnomocnego Prezydenta, a 27 u Mołdawskiego Metropolity. Oprócz tego, nie jednokrotnie znajdował się na szczególnych zgromadzeniach wieczornych. Pobyt Posła Turckiego w Jassach, godnym jest uwagi z wielu względów. Ukazanie się w osobie Turckiego Paszy, człowieka posiadającego Europejską obyczajność, okazującego zdrowy i ukształcony rozum, jest zdarzenie prawdziwie zdolne ściągnąć całą uwagę. Troskliwie wchodząc w nowo wprowadzone ustanowienia, oddając należne im pochwały, osobliwie pięknemu urządzeniu Ziemskiej Straży, którą miał zdarzenie nie raz widzieć — Reprezentant Sułtana był w stanie osobiście się przekonać, do jakiego dziły pomysłność kraju przez pożyteczne wewnętrzne urządzenia, zasadzone na ogólnych i szczególnych pożytkach Mołdawskiego narodu, a zgodne z obowiązkiem jego poświęcenia się dla prawnego Rządu. 1go Marca Musziri-Achmed-Pasza, przepędziwszy część poranku u P. Pełnomocnego Prezydenta, udał się prosto od niego w dalszą drogę do miasta Bukarestu. (G. S. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y a.

Berlin, dnia 20 Marca.

J. K. M. Xiążę *Fryderyk* Niderlandzki wyjechał z dostojną małżonką i córką swoją napowrót do Hagi.

BRYTANIA WIELKA i IRLANDYA.

Londyn, dnia 7 Marca.

Xiążę *Sussex* choruje na oczy, które się pokryły cienką skórą i lekarze sądzą, że trzeba będzie zrobić operacyą, wszelako spodziewają się, iż Xiążę nie utraci wzroku.

— W Izbie Niższej we Śrrodę wyniknął spór między PP. *Stanley* i *Halkomb*, w skutek którego na dzień następny naznaczono pojedynek, który atoli został uchylony za staraniem Admirala *Sir John Bing* i Kapitana *Dundas*.

— Inżynier P. *Telfort*, podał Parlamentowi doniesienie o wynalezionym przezeń dogodnym środku zaopatrywania stolicy wodą: dla przeprowadzenia do skutku tego projektu, potrzeba 800,000 funtów szterlingów.

Dnia 14.

Wczora, jako w dzień, w którym Hrabia *Grey* skończył lat 70, był świetny wieczór u jego małżonki.

— *Morning-Post* namienia o projekcie nakłonienia Hollandyi, aby przystąpiła do Związku albo Niemieckiego, albo przynajmniej do celnego związku pruskiego.

— Вчера прибылъ въ Лондонъ Турецкій Посланникъ при здѣшнемъ Дворѣ, Г. Трикуписъ съ своею супругою.

— Заведенный недавное надзоръ за училищами въ Ирландіи продолжается съ желаемымъ успѣхомъ. Уже 1,000 училищъ, въ которыхъ обучается до 140,000 дѣтей, находится въ заведываніи училищнаго Начальства.

— Въ Ирландіи опять начинаются безпорядки: убійства, поджоги, грабежи и прочія неистовства. Придворная Дублинская газета представляетъ разные награды за открытіе зачинщиковъ.

15-го Марта.

Князь Талейранъ, Гг. Деделъ и Генеральный Консулъ Ганзеатическихъ городовъ Колькеунъ, вчера имѣли совѣщаніе съ Лордомъ Пальмерстономъ. (Gaz. Codz.)

— Майоръ Фанкуръ внесъ вчера въ Нижнюю Палату проектъ объ уничтоженіи въ Англійскихъ войскахъ тѣлесныхъ наказаній. Г. Чигестеръ поддержалъ сей проектъ, а Г. Грантъ опровергалъ оный. Проектъ сей не принятъ большинствомъ 227 голосовъ противу 94. (Dz. Pow)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 5-го Марта.

Графъ Абисбаль, извѣстный капитуляціею Кадикса, выѣхалъ изъ Тулона— мѣста своего пребыванія, и, на основаніи декрета о всепрощеніи, возвратился въ Испанію.

7-го Марта.

Книгопродавецъ Госселенъ купилъ у Г. Ламартина за 100,000 фр. одно изъ его огромныхъ поэтическихъ сочиненій и описаніе его путешествія на Востокъ.

— Бывшій Польскій Генераль Графъ Солтыкъ, вчера поутру въ шесть часовъ взятъ подъ арестъ въ своей квартирѣ; бумаги его опечатаны. Ему предписано въ 24 часа оставить Парижъ и выѣхать изъ Франціи.

— Изъ Тулона отъ 27-го Февраля пишутъ: „Французское Правительство, узнавъ, что на одномъ Австрійскомъ кораблѣ, вышедшемъ изъ Далматской гавани, находится нѣсколько Поляковъ, въ томъ числѣ Генералы: Кинскій, Каминскій и Червинскій, и опасаясь, что сіе судно пристанетъ къ берегу 5-го округа, строжайше предписало морскимъ начальствамъ не допускать, чтобы сіи выходцы были высажены на берегъ Франціи.“

10-го Марта.

— Мишель де-Контъ, тысячу новоотлитыхъ пуль и до трехъ сотъ патроновъ; также захваченъ одинъ изъ участвовавшихъ въ приготовленіи оныхъ, и отправленъ въ Префектуру Полиціи.

— 7-го числа были судимы въ Судѣ Исправительной Полиціи пятьдесятъ семь человѣкъ, захваченныхъ 26-го и 27-го чиселъ при сборищахъ черни на бульварѣ Сень-Дени. Ихъ раздѣлили на двѣ части; двадцать человѣкъ перваго отдѣла освобождены, а десятеро приговорены десятидневному содержанію подъ стражею.

— Оппозиція хотѣла воспользоваться, для обвиненія Правительства, однимъ смертнымъ случаемъ: портной Лешевалье умеръ отъ ударовъ, полученныхъ имъ въ прошедшее Воскресенье на Биржевой площади, при разогнаніи толпы Полиціею. Его хоронили вчера поутру. Полагали, что сіе происшествіе подастъ поводъ къ безпорядкамъ, но все кончилось спокойно.

— Полагаютъ, что Король предприметъ путешествіе въ южныя и западныя провинціи въ первыхъ числахъ Августа, и останется въ отсутствіи около двухъ мѣсяцевъ.

— Къ 18-му числу назначено собраться Луарскому Генеральному Совѣту, для совѣщанія о предположеніи назначить Сень-Этьенъ главнымъ городомъ Департамента, вмѣсто Монбризона. (Сѣв. II.)

13-го Марта.

Купеческія письма изъ Барселонны увѣдомляютъ, что знаменитѣйшіе купцы сего города предприняли завести пароходы между симъ городомъ и гаванями Средиземнаго моря.

— Ожидаютъ въ Парижѣ прибытія Князя Бутера, назначеннаго Неаполитанскимъ Посланникомъ при нашемъ Дворѣ.

15-го Марта.

Купечество города Сетль въ Департаментѣ Геро и города Сень-Мало въ Департаментѣ Ілле ет Виланъ, приступило къ протесту купечества города Бордо противу проекта таможеннаго закона.

— Между Бордо и Перпиньяномъ учреждаютъ телеграфическую линію. Между Перпиньяномъ и Каркассономъ съ 6-го сего мѣсяца приведенъ уже въ движеніе телеграфъ.

— Дня вчерашняго прибылъ до Лондону Поселъ Турецкій при тудейшемъ дворѣ, Р. Трикуписъ, wraz z małżonką swoją.

— Zaprowadzony niedawno dozór szkolny w Irlandyi z pomyslnym postępuje skutkiem. Już 1 000 szkółek, liczących 140,000 dzieci, zostaje z tą władzą w stosunkach.

— W Irlandyi zaczynają się znowu wznowiać bezprawia, jako to: zabójstwa, podpalania, rabunki i t. p. okropności. Nadworna gazeta Dublińska, ogłasza różne nagrody za wydanie sprawców.

Dnia 15.

Xiąże Talleyrand, P. Dedel i P. Colquhoun, Konsul Jeneralny miast anzeatycznych, naradzali się dnia wczorayszego z Lordem Palmerstonem. (Gaz. Codz.)

— Major Fancourt uczynił wczoray w Izbie niższej wniosek, aby karę chłosty skassowano w woysku angielskiem. Pan Chichester poparł ten wniosek, przeciw któremu mówił Pan Grant, i który następnie większością 227 kresiek przeciw 94 został odrzucony.

(Dzien. Powsz.)

FRANCYA.

Paryż, 5 Marca.

Hrabia Abisbal, znany z kapitulacyi Kadyxu, wyjechał z Tulu, miejsca swego pobytu i na mocy wyroku o amnestyi, powrócił do Hiszpanii.

Dnia 7.

Księgarz Gosselin, kupił za 100,000 fran. u P. Lamartine, jedno z jego wielkich poetycznych dzieł i opis podróży jego na Wschód.

— Wczora o godzinie szóstej rano, został aresztowany w swém mieszkaniu, były Jenerał Polski Hr. Soltyk, a papiery jego opieczętowano. Zalecono mu we 24 godzin opuścić Paryż i wyjechać z Francyi.

— Piszą z Tulonu pod dniem 27 Lutego. „Rząd Francuzki dowiedziawszy się, iż na jednym okęcie Austriackim, który wypłynął z portu w Dalmacyi, znajduje się kilkunastu Polaków, a między nimi Jenerałowie Kiński, Kamiński i Czerwiński, i lękając się, aby ten statek nie przybił do brzegów 5go okręgu, najsurowiej zalecił urzędowi morskim, nie dozwolić, by ci wychodźcy wysiedli na brzegi Francyi.“

Dnia 10.

— Paryż, 10-ego. Wczora w jednym domu na ulicy Michel le Comte, tysiąc świeżo wylanych kul i do trzechset ładunków; schwytano także jednego z liczby należących do ich robienia i odesłano do Prefektury Policyi.

— Dnia 7 sądzono w Sądzie Policyi Poprawczej pięćdziesiąt siedm osób, przytrzymanych dnia 26 i 27, podczas gromadzenia się pospólstwa na bulewarze St. Denis. Wszystkich rozdzielono na dwie części; dwódziestu z pierwszego oddziału uwolniono, a dziesięciu skazano na dziesięciodniowy areszt pod strażą.

— Opozycja zamierzyła korzystać z jednego przypadku śmierci, dla obwinienia Rządu: krawiec Lechevalier umarł skutkiem uderzeń, otrzymanych przezeń w przeszłą niedzielę na placu giełdy, kiedy Policya rozpręczała tłuszcę. Wczora rano odbył się jego pogrzeb. Spodziewano się, iż ten wypadek da powód do rozruchów, lecz wszystko ukończyło się spokojnie.

— Wnoszą, iż Król przedsięwzięcie podróż do prowincyi Południowych i Zachodnich w pierwszych dniach Sierpnia, i będzie nieobecny przez dwa blisko miesiące.

— Na dzień 18 zamierzono zgromadzenie Jeneralney Rady Depart. Loary, w celu naradzenia się względem projektu, aby miasto St. Etienne było głównym miastem departamentu, zamiast miasta Montbrison.

Dnia 13.

Listy kupieckie z Barcellony donoszą, że znaczniejsze domy handlowe tego miasta postanowiły zaprowadzić żeglugę parową między tēmi miastem, a portami morza Szrodziemnego.

— Xiąże Butera, mianowany Posłem Neapolitańskim przy tuteyszym dworze, spodziewany w Paryżu.

Dnia 15.

Kupcy z Cettle departamentu Herault, i kupcy z St. Malo departamentu Ille et Vilaine, przystąpili do protestacyi kupców miasta Bordeaux przeciwko projektowi do prawa celnego.

— Między Bordeaux i Perpignan urządzają liniją telegraficzną. Między Perpignan a Carcassone już od dnia 6 b. m. jest telegraf czynny.

16-го Марта.

Министръ Иностранныхъ Дѣлъ посѣщалъ вчера Графа *Поццо-ди-Борго*, и пробылъ у него слишкомъ часъ; послѣ отдалъ визитъ Англійскому Посланнику Лорду *Гранвиллю*.

— Сего числа получены важныя извѣстія изъ Испаніи, именно изъ *Мадрита*, по 10-е число Марта. Партія, которой представителемъ былъ въ кабинетѣ Г. *Бургосъ*, вынуждена уступить противной сторонѣ. Графъ *Торрено*, который одного образа мыслей съ Г. Мартинесомъ де-ла-Роза вступилъ въ должность Министра на мѣсто Г. Бургоса. Графъ содѣйствовалъ первому Министру въ сочиненіи новаго постановленія о Кортесахъ, которое въ непродолжительномъ времени будетъ обнародовано. Со вступленіемъ Г. Торрено въ званіе Министра ожидаютъ и другихъ переменъ; нѣтъ уже сомнѣній, что Министромъ Финансовъ, вмѣсто Г. *Имаца*, будетъ Г. *Ремиза*.

— По письмамъ изъ Лондона, замѣчаютъ явное разногласіе въ мнѣніяхъ между Княземъ *Талейраномъ* и Лордомъ *Пальмерстономъ*.

— *Mémorial Bordelais*, по извѣстіямъ, полученнымъ изъ Мадрита отъ 10-го сего мѣсяца, утверждаетъ, что Генераль *Родиль* приказалъ разстрѣлять Губернатора крѣпости *Сіудадъ-Родриго*, который, имѣя сношенія съ Карлистами, хотѣлъ сдать имъ сію крѣпость. (G. C.)

— Газета *Constitutionnel* жалуется на общество, которое имѣетъ цѣлю лишить ее со временемъ всѣхъ подписчиковъ; общество сіе имѣетъ уже 22 особыхъ Комитетовъ по Департаментамъ; а посему она приглашаетъ подписчиковъ своихъ не оставлять ее въ столь критическомъ положеніи, общаясь съ своей стороны возставать противу дурныхъ мнѣній и ложныхъ умствованій. (Gaz. War.)

Д А Н И Я.

Копенгагенъ, 15-го Марта.

Королевско-Прусскій Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ при нашемъ Дворѣ, Графъ *Рагнскій*, по разстроенному здоровью, требующему болѣе умѣреннаго климата, выѣдетъ отсюда на нѣкоторое время. На будущей недѣль отправится онъ на пароходъ въ *Киль* и чрезъ Гамбургъ возвратится въ Берлинъ. (Dz. Pow.)

Б Е Л Ъ Г І Я.

Брюссель, 15-го Марта.

Журналъ *Lynx* напечаталъ Консультацию, подписанную нѣсколькими Брюссельскими адвокатами, въ которой доказываютъ, что Бельгійское Правительство не въ правѣ продавать секвестрованныхъ имѣній Принца Оранскаго.

Антверпенъ, 11-го Марта.

Прошедшей ночи Голландцы покушались прорвать плотину въ Доель. Сопротивленіе нашихъ войскъ не допустило Голландцевъ исполнить ихъ намѣреній; съ обѣихъ сторонъ оказалось нѣсколько раненыхъ.

— Полагаютъ, что хотя Люксембургское дѣло и не будетъ имѣть важныхъ послѣдствій, однако жъ по поводу собравшихся тамъ Бельгійскихъ войскъ, Германскій Союзъ будетъ вынужденъ расположить въ сей странѣ приличныя военныя силы. (Gaz. Codz.)

Н И Д Е Р Л А Н Д Ы.

Гага, 16-го Марта.

Е. К. В. Принцъ Оранскій съ Наслѣднымъ Принцемъ, сыномъ своимъ возвратился вчера благополучно изъ путешествія въ нашу столицу. (Dz. Pow.)

Г Е Р М А Н І Я.

Мюнхенъ, 13 Марта.

Е. К. В. Наслѣдникъ Престола, достигнувъ уже совершеннолѣтія, учинилъ, по званію Члена Совѣта присягу, предписанную Конституціею.

— Для пополненія обыкновеннаго убытка въ Баварскомъ войскѣ, назначенъ наборъ 10,360 рекрутъ изъ разряда 1812 года.

— Переговоры о принятіи одного полнаго батальона бывшей Швейцарской гвардіи Карла X, въ службу Короля Оттона прекратились. Швейцарцы предлагали условія, на которыя не возможно было согласиться, именно: они требовали денегъ въ задатокъ, желали чтобы ихъ считали отдѣльнымъ корпусомъ подъ начальствомъ однихъ Швейцарскихъ офицеровъ, а не мѣсте что бы состоять Лейбъ-гвардію Короля Оттона. (Gaz. Codz.)

Франкфуртъ, 15-го Марта.

По послѣднимъ письмамъ изъ Вѣны, постановленія Конгресса Министровъ послѣдуютъ тамъ прежде, нежели предполагали. Вторженіе въ Савою и безпрерывныя происки пропаганды, которая, не смотря

Дня 16.

Министеръ справъ заграничныхъ odwiedził wczora Hrabiego *Pozzo di Borgo* i bawił u niego przez godzinę; potem odwiedził Posła Angielskiego Lorda *Granville*.

— Dziś nadeszły ważne doniesienia z Hiszpanii, a mianowicie z Madrytu do dnia 10 Marca. Dowiadujemy się z nich, że stronnictwo, reprezentowane w gabinecie przez P. Burgos, musiało nareszcie uleść. Hr. *Torreno*, którego widoki zgodne są z widokami P. *Martinez de la Rosa* objął ministerstwo po P. Burgos. Hrabia był pomocny pierwszemu Ministrowi w układaniu nowej ustawy Korteżów, która wkrótce ogłoszona zostanie. Wejście Hr. *Torreno* do Ministerium, pociągnie za sobą inne zmiany; nie wątpią, że w mieście P. *Imaz*, będzie Ministrem Skarbu P. *Remisa*.

— Podług listów z Londynu, daje się postrzegać między Xięciem *Talleyrandem* a Lordem *Palmerstonem*, widoczna różnica w ich zdaniach.

— *Mémorial Bordelais* donosi podług odebranych wiadomości z Madrytu 10 b. m., że Jenerał *Rodil* kazał rozstrzelać Gubernatora twierdzy *Ciudad Rodrigo*, który, będąc w porozumieniu z Karolistami, chciał im wydać tę twierdzę. (Gaz. Codz.)

— *Constitutionnel* żali się na utworzenie związku, który ma na celu pozbawienie tego dziennika z czasem wszystkich prenumeratorów; związek ten liczy już 22 posilkowych stowarzyszeń w departamentach; wzywa więc swych Abonentów, aby mu zostali wiernymi, przyrzekając, iż zawsze powstawać będzie na zły gust i złych doktrynerów. (Gaz. War.)

D A N I A.

Kopenhaga, dnia 15 Marca.

Królewsko-Pruski nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister przy Dworze tutejszym, Hrabia *Raczyński*, którego zdrowie wymaga łagodniejszego klimatu, wyjedzie stąd na czas niejaki. W przyszłym tygodniu popłynie na statku parowym do *Kiel*, i przez Hamburg wróci do Berlina. (Dzien. Powsz.)

B E L G I A.

Bruxella, 15 Marca.

Dziennik *Lynx* umieścił konsultacją przez kilku adwokatów Brukselskich podpisaną, w której dowodzą, że Rząd Belgijski nie ma prawa sprzedawać zasekwestrowanych dóbr Xięcia Oranii.

Antwerpia, 11 Marca.

Pokazuje się, że onegdajszej nocy Hollendrzy chcieli przedziurawić groblę w Doel. Wojsko nasze oparło się temu i odpędziło Hollendrów; z obu stron było kilku rannych.

— Sądzą, że jeżeli sprawa Luxemburga nie pociągnie za sobą ważniejszych skutków, tedy zawsze z powodu zgromadzenia tam wojska Belgijskiego, Związek Niemiecki stosowną siłę wojska swojego w tej okolicy postawić będzie zniewolony. (Gaz. Codz.)

N I D E R L A N D Y.

Haga, 16 Marca.

J. K. M. Xiążę Oranii i Dostoinny syn jego, Xiążę Dziedziczny, wrócili wczoraj szczęśliwie z podróży swojej do tutejszej stolicy. (Dzien. Powsz.)

N I Е М С К Я.

Monachium, 13 Marca.

Królewicz następca tronu, doszedłszy już pełnoletności wykonał, jako członek Izby Radców, przysięgę, przez ustawę zasadniczą przepisaną.

— Dla uzupełnienia ubytku zwyczajnego w wojsku Bawarskiem, nakazano wybrać 10,360 nowozaciężnych z klasy 1812 roku.

— Układy, dotyczące się przyjęcia w służbę Króla Ottona, jednego całego batalionu z byłej gwardyi Szwajcarów Karola X, zerwane zostały. Szwajcarowie podali warunki, na które zezwolić nie wypadało, a mianowicie: żądali zadatku; chcieli, aby ich uważano za oddzielny korpus, wyłącznie z oficerami Szwajcarskimi, jak niemniej, żeby tworzyli gwardyą przyhocznią Króla Ottona. (Gaz. Codz.)

Frankfort, 15 Marca.

Podług ostatnich listów z Wiednia, prędko, niż dotąd mniemano, zapadną postanowienia kongressu ministeryalnego tamże. Napad na Sabaudyą i okoliczność że propaganda nie ustaje, mimo niepowodzenia w za-

на безуспѣшность своихъ намѣреній, постоянно дѣйствуетъ посредствомъ всякаго рода сочиненій вынуждаются немедленно принять дѣятельныя мѣры, какія окажутся необходимыми для уничтоженія таковыхъ происковъ. (G. C.)

П О Р Т У Г А Л И Я.
Лиссабонъ, 20-го Февраля.

Въ газетѣ Times напечатано слѣдующее извѣстіе, полученное изъ Лиссабона отъ 24-го Февраля: „Въ битвѣ, бывшей 18-го числа близъ Сантарема, Графъ Салданья сражался съ величайшимъ мужествомъ, и всегда являлся въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ угрожала ему большая опасность. Непрiитель также храбро сражался, кажется, потому, что Донъ Мигуэль объявилъ своимъ солдатамъ, что войска Доны Маріи разсѣяны на большомъ пространствѣ, и что по сей причинѣ они не встрѣтятъ большого сопротивленія, и, безъ сомнѣнія, 22-го числа снова займутъ Лиссабонъ. Здоровье Дона Педра поправляется; завтра онъ приметъ Лорда Говарда де Вальдена. Слухъ о перемѣнѣ Министерства все еще носится; говорятъ, что Г. О. Магальгаенсъ будетъ назначенъ Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ, Ансельмо Брамкампъ, Иностранныхъ Дѣлъ, а Г. Маседо Перейра Кутиньо, Юстиціи. (Сѣв. Пг.)

И С П А Н І Я.
Мадридъ, 7-го Марта.

За недѣлю предъ симъ Королева угощала великолѣпнымъ обѣдомъ, первымъ со времени кончины своего мужа. Инфантъ Донъ Франциско де-Паула и его супруга не были на семь обѣдъ; обстоятельство сие подтверждаетъ слухъ о происшедшемъ будтобы между сими сестрами несогласіи. Съ правой стороны Королевы занималъ мѣсто Г. Мартинецъ де-ла Роза, а съ лѣвой Генераль-Губернаторъ Новой Кастиліи Донъ Мануэль Фрейре-де-Анраде.

— Донесено Правительству, что Генераль-Прокуроръ Королевскаго Ордена Лойолы, раздавалъ значительную сумму денегъ солдату Мадридскаго гарнизона, уговаривая ихъ перейти на сторону Донъ-Карлоса. (Gaz. Codz.)

Т У Р Ц І Я.
Константинополь, 18-го Февраля.

Въ Турецкой газетѣ отъ 7-го напечатано подробный церемоніалъ о принесеніи поздравленій Султану въ праздникъ Байрама; сверхъ того помѣщена въ ней выписка изъ донесенія Багдадскаго Намѣстника о дѣйствіяхъ Абдуллы-Эфенди, отправленнаго туда для прекращенія мятежа *Шейха-Джербы*. Сей Шейхъ, бывший прежде сего ревностнымъ приверженцемъ Правительства, соединился съ нѣсколькими возмутителями въ *Бассорѣ*, и именно: съ *Сегиръ-Оглу*, *Мутесселимомъ-Азиръ-Аюю*, *Мегметомъ-Эфенди* и бывшимъ *Мириманомъ-Бабана*, *Галедъ-Пашею*, къ коимъ, по видимому, присоединился и Намѣстникъ *Мосульскій*. При осадѣ мятежниками *Багдада*, удалось Губернатору сего города убить *Сегиръ-Оглу* и *Галедъ-Пашу*, а *Азиръ* взять въ плѣнъ. Остальные возмутители предалися быству: *Мегмедъ-Эфенди* искалъ спасенія въ *Курдистанѣ*, а Шейхъ и Намѣстникъ *Мосульскій* въ степяхъ. (Сѣв. П.)

Разныя извѣстія.

Маршалъ Бурмонъ прибылъ 18-го Февраля въ Римъ, и былъ принятъ всеми тамъ находящимися Французскими легитимистами съ величайшею радостію. Онъ откровенно рассказываетъ о своей службѣ въ Португаліи, и увѣряетъ, что Донъ Мигуэль непремѣнно одержитъ верхъ. Извѣстный Генераль Ларошжакеленъ, предводительствовавшій шуанами, также прибылъ въ Римъ. (Сѣв. Пг.)

Новый способъ обученія Хронологіи. — Г. Язвинскій открылъ на сихъ дняхъ публичный курсъ Хронологіи, коей онъ обучаетъ по своей собственной методѣ. Многіе изъ Парижскихъ преподавателей Исторіи предпочитаютъ ее всемъ прочимъ *).

— *Новыя предпріятія по части воспитанія женскаго пола.* — Бывшій Профессоръ Г. Лери открылъ въ Парижѣ новое заведеніе для образованія наставницъ, въ родѣ Нормальной Школы, подъ названіемъ *Женскаго Атенейя*. — Въ Ліонѣ будетъ выходить новый Журналъ, *Conseiller des femmes*, издаваемый нѣсколькими Дамами, съ цѣлю содѣйствовать воспитанію женскаго пола. (Ж. М. Н. П.)

*) Мы получили подробнѣйшія свѣдѣнія о сей методѣ, и сообщимъ ее Читателямъ въ одной изъ слѣдующихъ книжекъ Журнала. (Ж. М. Н. П.)

miarach swoich, objawiać bezprzestannie czynność wytrwałą, przez pisma i przez różnego rodzaju oznaki, są powodem przyspieszenia środków, jakie przeciwko podobnym zabiegom, aby im koniecznie położyć, potrzebnymi być mogą. (G. C.)

P O R T U G A L I A.
Lisbona, dnia 20 Lutego.

W gazecie Times, pomieszczono następną wiadomość, otrzymaną z *Lisbony* pod dniem 24 Lutego: W bitwie stoczony 18 dnia pod *Santarem*, *Hrabia Saldanha* potykał się z wielkim mężstwem i zawsze ukazywał się w miejscach, gdzie mu groziło największe niebezpieczeństwo. Nieprzyjaciół również odważnie walczył, z tąd, jak się zdaje, przyczyny, iż *Don Miguel* ogłosił swym żołnierzom, że wojska *Donny Maryi* są rozrzucone na wielkiej przestrzeni, a ztąd, że oni nie doznają wielkiego oporu i bez wątpienia dnia 22, znówu zajmą *Lisbonę*. Stan zdrowia *Don Pedra* polepsza się; jutro przyymie on *Lorda Howarda de Valden*. Ciągłe jeszcze wieść krąży o zmianie Ministerium; powiadają, iż *P. O. Mahalgaens* będzie mianowany Ministrem Spraw Wewnętrznych, *Anzalmo Bramkamp* Spraw Zagranicznych, a *P. Masedo Pereira Kutinho*, Ministrem Sprawiedliwości. (P. P.)

H I S Z P A N I A.
Madyrt, 7 Marca.

Przed ósmią dniami dawała Królowa świetny obiad, pierwszy od zgonu małżonka swojego. Infant *Don Francisco de Paula* nie znajdował się, ani jego małżonka na tym obiedzie, co potwierdza wieść o nieporozumieniach, jakie między temi dostojnymi siostrami zayść miały. Po prawej ręce Królowej siedział *P. Martinez de la Rosa*, a po lewej Wielkorządca Nowey Kastylii *Don Manuel Freire de Andrade*.

— Doniesiono Rządowi, że Jeneralny Prokurator Królewskiego orderu *Lojoli*, rozdawał między żołnierzy załogi *Madryckiey* znaczne pieniądze, namawiając ich na stronę *Don Karlosa*. (Gaz. Codz.)

T U R C Y A.
Konstantynopol, dnia 18 Lutego.

W gazecie *Tureckiey* pod dniem 7 wydrukowano szczegółowe opisanie obrzędów, podczas składanych powinszowań *Sułtanowi* w święto *Bayramu*; nadto zawiera się w niej wyciąg z doniesienia *Namiestnika Bagdadu*, o działaniach *Abdulla Efendi*, wysłanego tam dla uśmierzenia buntu *Szeika Dżerby*. *Szeik* ten, który był przedtém gorliwym stronnikiem Rządu, połączył się z wielą buntownikami w *Bassorze*, a mianowicie: z *Segir Oglu*, *Mutesselim Azir-Agą*, *Mehmetem Efendi* i byłym *Mirimanem Baban*, *Haled-Paszą*, do których, jak się okazuje, przyłączył się i *Namiestnik Mozula*. Podczas oblężenia *Bagdadu* przez buntowników, poszczęściło się *Gubernatorowi* tego miasta, zabić *Segir Oglu* i *Haled Paszę*, a *Azira* wziąć w niewolę. Inni podlegacze buntu rzucili się do ucieczki; *Mehmed Efendi* szukał ocalenia w *Kordistanie*, a *Szeik* i *Namiestnik Mozula*, w stepach. (P. P.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Marszałek Bourmont przybył dnia 18 Lutego do *Rzymu* i został przyjęty z największą radością, przez wszystkich tam się znajdujących legitymistów francuzkich. Otwarcie on rozpowiada o swej służbie w *Portugali* i zapewnia, iż *Don Miguel*, niechybnie odniesie wygraną. Znany *Jeneral Larochjocquelin*, który miał dowództwo nad *Szuanaми*, przybył także do *Rzymu*. (P. P.)

Nowy sposób uczenia Chronologii. — *P. Jazwiński* rozpoczął temi dniami kurs publiczny *Chronologii*, której uczy podług swej metody. Wielu z *Paryzkich Nauczycieli historii*, metodę jego przenoszą nad wszystkie inne. *)

— *Nowe przedsięwzięcia około wychowania płci żeńskiej.* — Były *Professor*, *P. Leri*, założył w *Paryżu* nowy Instytut dla sposobienia nauczycielek, naksztalt Szkoły *Normalney*, pod nazwaniem *Żeńskiego Ate-neum*. — W *Lugdunie* będzie wychodził nowy dziennik, *Conseiller des femmes*, który kilka *Dam* ma wydawać, w celu przykładania się do wychowania płci żeńskiej. (D. M. N. O.)

*) Otrzymałszy szczegółowe wiadomości o tej metodzie i udzielił je czytelnikom w jednym z następnych numerów *Dziennika*. (D. M. N. O.)